

Zápis z porady

Dne: 21. 6. 2022

Organizátor: MZe/ÚHÚL

Pobočka/útvár: Hradec Králové/HÚEL

Místo konání: on-line a prezenčně na ústředí ÚHÚL

Přítomni: prezenční listina

ZÁKLADNÍ ŠETŘENÍ K VYPRACOVÁNÍ OBLASTNÍHO PLÁNU ROZVOJE LESŮ PRO PŘÍRODNÍ LESNÍ OBLAST 26 – Předhoří Orlických hor

Na základě dopisu MZe čj. *MZE-36759/2022-16211* ze dne 8. 6. 2022 se prezenční a distanční formou (on-line) v úterý 21. 6. 2022 uskutečnilo základní šetření ke zpracování oblastního plánu rozvoje lesů (OPRL) pro přírodní lesní oblast 26 – Předhoří Orlických hor.

Jednání proběhlo za účasti zástupců zadavatele, zpracovatele a dalších přizvaných orgánů a organizací – viz prezenční listina (příloha č. 1). Pověřený zpracovatel OPRL Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem (ÚHÚL) vyhotovil a předložil *Souhrnnou zprávu – PLO 26 – Předhoří Orlických hor* (příloha č. 2), která byla předem dostupná na webových stránkách ÚHÚL.

Rámcový program:

1. Zahájení základního šetření
2. Seznámení účastníků s obsahem OPRL 2
3. Základní informace o přírodní lesní oblasti (PLO)
4. Závazné stanovisko ústředního orgánu státní správy ochrany přírody
5. Připomínky k OPRL
6. Předpokládaný rozsah změn ve vylíšení lesnických typologických jednotek v PLO
7. Prezentace přehledu hospodářských souborů za PLO (porostní typy a podklady pro ZHD)
8. Závěr

Průběh jednání:

Ad 1: Ing. Martin Gabzdyl, Ph.D., (MZe) zahájil jednání a přivítal přítomné.

Ad 2: Ing. Vratislav Mansfeld, Ph.D. (ÚHÚL) z ústředí jako zástupce zpracovatele představil koncept OPRL 2, který podporuje polyfunkční využití lesů. Požadavky kladené na OPRL vyplývají z pojetí trvale udržitelného hospodaření v lesích. OPRL jsou zaměřeny na řešení problémů, které souvisí s *bezpečnou a trvalou produkcí lesů, se zlepšením stavu a ochrany lesů, se zachováním a zlepšením biologické rozmanitosti v lesích, se zmírněním dopadů změn klimatu*. Pojetí OPRL prezentoval prostřednictvím produkčního, ekologického a sociálního pilíře lesního hospodářství. Zmínil možnosti aplikace vyhlášky o OPRL¹ ve vztahu k rámcovému a podrobnému plánování. Při přenosu informací z úrovně PLO do podrobného plánování se tyto výstupy aplikují na jiné prostorové rámce – lesní majetky. V tomto procesu se doporučení formulovaná v OPRL uplatní s ohledem na podrobné plánování a obhospodařování lesního majetku, což nevyklučuje jejich přizpůsobení konkrétní situaci.

Ad 3: Ing. Vítězslav Krystýn (ÚHÚL, pobočka Hradec Králové) představil základní informace o PLO 26. V průběhu prezentace byla stručně popsána současná situace v PLO. Prostřednictvím vybraných indikátorů byly naznačeny trendy dosavadního vývoje. Zmínil rovněž specifické přírodní podmínky v PLO.

Následná diskuse:

Ing. Tomáš Dohnanský (SVOL): druhová skladba souvisí s vlastnickou strukturou (problémy se zalesněním u drobných vlastníků, jejichž podíl zde činí téměř 40 %).

Ing. Ladislav Šimerda, Ph.D. (Lesy Colloredo-Mansfeld s.r.o.): v zastoupení dřevin nedochází ke změnám u JD na spravovaném majetku – poškození suchem (domnívá se, že u JD dochází k většímu poklesu, dochází však i k dobrému zmlazení JD). Dále uvedl poznámku k ochraně genofondu – nejsou vyhlášeny genové základny a je úbytek v ploše UZRM kategorie selektovaný; chybí motivační faktory a současná administrativa odrazuje vlastníky lesů.

Ing. Vítězslav Krystýn (ÚHÚL, pobočka Hradec Králové) – data se přebírají z DS_LHPO, ve kterém jsou LHPO různé platnosti a z toho důvodu není podchycen aktuální stav.

Ing. Miroslav Válek (ÚHÚL, pobočka Hradec Králové) existuje podpora pro vlastníky, selektované zdroje mají nízké využití do 5 %, produkce stačí, k reprodukčním materiálům přistupují vlastníci různě, u LČR je problém s přehlašováním genových základen (GZ) z důvodu problematického zajištění sadebního materiálu pro konkrétní GZ. Přísný interní pokyn o 70% zastoupení přirozené obnovy v GZ je v praxi u některých dřevin a na některých stanovištích nedosažitelný.

Ing. Zdeňka Hajleková (LČR, s.p., OŘ východní Čechy). Genové základny zestárly a nebyly životaschopné, proto docházelo k jejich rušení, potvrzuje přísné kritérium interního auditu LČR

Ing. Tomáš Dohnanský (SVOL): Vzněl dotaz, zda nedochází k posunu selektovaných zdrojů do identifikovaných změn (zpřísněním) klasifikace při uznávání. Uvedl, že dochází k úbytku

---

¹ vyhláška č. 298/2018 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů

uznaných zdrojů při zařazení lesa v LHO. Na to reagoval Ing. Miroslav Válek s tím, že selektované zdroje prochází při uznávání pracovníky ÚHÚL všechny, identifikované u problematických dřevin na určování – dub letní, dub zimní, dub cer, jilm habrolistý, jilm horský, jilm vaz, lípa velkolistá, lípa srdčitá.

Ing. Ladislav Šimerda, Ph.D. (Lesy Colloredo-Mansfeld s.r.o.): výzkumně vzdělávací plochy – spolu s VULHM na spravovaném majetku jsou 3 objekty které nejsou zařazeny v této kategorii.

Ing. Tomáš Dohnanský (SVOL): demonstrační plochy jsou postupně doplňovány do databáze demonstračních objektů a ploch MZe – spolupráce s panem Lehečkou (ÚHÚL) – dojde ale ke zveřejnění informací o objektu na webu ÚHÚL.

Ad 4: Přítomní vzali na vědomí, že *Závazné stanovisko ústředního orgánu státní správy ochrany přírody z hlediska zavádění nepůvodních druhů lesních dřevin (NDLD) pro PLO 26* bude dodáno později. Následně uvedené závazné stanovisko bude bezprostředně zveřejněno na webových stránkách ÚHÚL.

Následná diskuse:

Ing. Vratislav Mansfeld, Ph.D. (ÚHÚL): „výpadek“ SM lze nahradit do 20 % prostřednictvím MD a DG. V této souvislosti bylo upozorněno na význam metodického pokynu MZe řešícího využití MD a DG v lesích mimo zvláště chráněná území a území NATURA 2000. Také byla představena nová podoba tabulky v RSH s podíly nepůvodních dřevin členěnými zvlášť pro hospodářské lesy a lesy se zvýšeným zájmem ochrany přírody. Při nahrazení výpadku SM se zapomíná na JD. V tomto směru lze očekávat podporu jejího šíření s odkazem na výsledky projektu řešeného VS Opočno: *Kategorizace a optimalizace managementu melioračních okrsků pro zvýšení retenční funkce lesa – QK21020386 / 2021 až 2023*.

Doc. Ing. Miroslav Mikeska, Ph.D. (ÚHÚL, pobočka Hradec Králové) uvedl, že je rozdíl mezi hodnotami zastoupení pro CHS a pro porost – prostor na vyšší podíl MD a DG v dřevinné skladbě existuje.

Ing. Ladislav Šimerda, Ph.D. (Lesy Colloredo-Mansfeld s.r.o.) poznamenal, že v PLO je pozorováno odumírání starých JD porostů v důsledku sucha odůvodnitelné jejím poměrně vysokým zastoupením v PLO.

Ing. Tomáš Dohnanský (SVOL): v PLO je poměrně málo chráněných oblastí – v CDS lesů hospodářských je možné počítat až s 20 % MD a DG. U nestátních vlastníků se v současnosti sází 5-6 % MD a DG (předběžná opatrnost, nedostatek sadebního materiálu).

Ing. Vratislav Mansfeld, Ph.D. (ÚHÚL) představil dvě nové mapové kompozice na mapovém portálu ÚHÚL a jejich využití v souvislosti na obsah textové části – RSH pro *smrkový PT ohrožený*.

Doc. Ing. Miroslav Mikeska, Ph.D. (ÚHÚL, pobočka Hradec Králové) poznamenal, že existuje spousta výjimek, které jsou podmíněny specifickým stanovištěm pro pěstování SM (extra-intrazonalita) - nelze plošně vymezit ohrožení SM podle LVS – klíčová je dostupnost vody.

Ing. Tomáš Dohnanský (SVOL): V PLO je správně vylišen HS SM poškozený – vrškové zlomy – nevhodná provenience, primární hniloba na bývalých zemědělských půdách (kořenovník), poškození zvěří. Tak jako v letošním roce projednávaných PLO se zohlední změny z důvodů

implementace tzv. „invazní novely“. Uváděný podíl MD a DG je mimo chráněné oblasti irelevantní, v chráněných oblastech může sloužit jako podklad pro vydání výjimky pro zavádění nepůvodních druhů.

Ad 5: Ing. Vratislav Mansfeld, Ph.D. (ÚHÚL) okomentoval došlé připomínky k záměru zpracovat OPRL 2 (příloha č. 4).

Ze strany Lesů České republiky, s. p. byla v řádném termínu vznesena připomínka ve věci zkrácení obmýtí. Pro obmýtí *smrkových porostů běžné kvality* se navrhuje stanovit následující hodnoty:

CHS	41	43	45	47	51	53	55	57	59
Obmýtí	90	90	80	90	100	90	90	90	90

Tučnou kurzivou jsou uvedena obmýtí nižší, než jaká uvádí vyhláška MZe č. 298/2018 Sb.

V dopisu č.j. 34352/2020-MZE-16211 (odpověď řediteli lesního a vodního hospodářství LČR, s. p.) je uvedeno stanovisko MZe jak řešit požadavky na snížení obmýtí. V této záležitosti je upřednostněn diferencovaný přístup dle podmínek v dané PLO před paušálním (celoplošnou úpravou obmýtí smrkových porostů v uvedených CHS). V průběhu aktualizace OPRL budou pro konkrétní PLO na základě rozborů situace doporučeny odpovídající *smrkové porostní typy běžné kvality, poškozený a ohrožený* (index „i“ – porosty ohrožené KZ, zejména porosty na nevhodných stanovištích). Případné zhoršení zdravotního stavu smrkových porostů lze v průběhu platnosti OPRL řešit dílčí aktualizací podle zadání MZe.

Na základě diskuse k podnětu: „*uplatnění obmýtí 60 let u smrkových porostních typů s indexem „p“ – poškozený*“, byl dodatečně (následující den po jednání) MZe upřesněn její rozsah. Snížení obmýtí u těchto porostních typů bude doporučováno v každé PLO, kde bude vytvořen *smrkový porostní typ poškozený*, a to s ohledem na stanovisko vlastníků lesů. Současně snížení obmýtí na 60 let bude v RSH doplněno odkazem na souhlas, respektive výjimku SSL ve smyslu odchylky od znění lesního zákona.

Rovněž lze do 30 dnů další případné podněty k PLO 26 zaslat na adresu MZe (Ing. Martin Gabzdyl, Ph.D.) a v kopii ÚHÚL (Ing. Vratislav Mansfeld, Ph.D.).

Ad 6: Předpokládaný rozsah změn ve vylíšení lesnických typologických jednotek v PLO.

Ing. Vratislav Mansfeld, Ph.D. (ÚHÚL) připomněl, že zpracování OPRL je založeno na uplatnění příloh vyhlášky č. 298/2018 Sb. V tomto ohledu je klíčové zpracování výsledků venkovního šetření specialistů lesnické typologie do standardního pojetí podle *Lesnicko-typologického klasifikačního systému*. Bez aktualizací informací o lesnické typologii a sjednocení obsahu ve smyslu výše uvedené vyhlášky by následná doporučení v OPRL postrádala smysl. Tato mohou v lesnické praxi fungovat jen v případě, že jsou aplikována na lesním stanovišti se správně vymezenou typologickou jednotkou (lesní typ, soubor lesního typu, lesní vegetační stupeň). Při aktualizaci lesnické typologie se předpokládají změny vyplývající z revize typologické mapy týkající se zejména zpřesnění hranic LT díky kvalitnějším podkladům (mapa

vrstevnic). Požadavky na revizi LT, zpřesnění LT se musí v první fázi řešit prostřednictvím vedoucího Odborné skupiny LT ÚHÚL. Rozsah změn bude realizován na základě souhlasu MZe.

Doc. Ing. Miroslav Mikeska, Ph.D. (ÚHÚL, pobočka Hradec Králové) informoval o revizích, které probíhají na území PLO 26. Informoval o plánované úpravě vylišení LVS – nejvýraznější změny proběhnou v hranicích mezi 4. a 5. a 2. a 3. LVS V průběhu procesu aktualizace PLO nabídl komunikaci ve věci přiblížení a prezentace aktuálních výsledků typologického průzkumu v zájmovém území. Žádost tohoto typu lze uplatnit přes vedení pobočky, popřípadě ústředí ÚHÚL.

Posun LVS má dopad pro vlastníka (vazba na dotace, podíl MZD). Změny v jednotkách procent už proběhly.

Ing. Tomáš Dohnanský (SVOL) reagoval na plánované změny lesních vegetačních stupňů (LVS), zejména 5. na 4. LVS s tím, že je nutné projednání s vlastníky lesů zařízených v LHP, kteří jimi budou ve větší míře dotčeni. Při respektování jednotné metodiky ÚHÚL pro mapování LVS musí mít tito vlastníci lesa možnost argumentovat znalostí místních přírodních podmínek.

Ing. Vratislav Mansfeld, Ph.D. (ÚHÚL) je třeba dát prostor k aktualizaci typologie v návaznosti na klimatickou změnu tak, aby změny neměly negativní dopady na vlastníka. Nutnost sjednocení typologie – charakteristik LT ve vztahu k LVS. Dotační programy doporučení vyhlášky uplatňují jako podmínky pro udělení dotací. OPRL by měl nabídnout vhodný rozsah – spektrum postupů pro vymezení HS a uplatnění dřevin.

Ad 7: Prezentace přehledu hospodářských souborů za PLO – příloha č. 5.

Ing. Vratislav Mansfeld, Ph.D. (ÚHÚL) a Ing. Vítězslav Krystýn (ÚHÚL, pobočka Hradec Králové) shrnuli výchozí přehled CHS (zpracováno z dat OPRL) a HS (zpracováno z dat LHP/O) v ekologické síti lesnicko-typologického klasifikačního systému, jako základní přehled používaných porostních typů – HS za PLO 26.

Kromě toho jsou v průběhu aktualizace OPRL na webu ÚHÚL dostupné informace pro dočasné a orientační odvození základních hospodářských doporučení předpokládaných HS za PLO. Tyto informace jsou použitelné na dobu určitou do schválení nového OPRL. Jejich výsledná podoba bude upřesněna na základě analýz a známa při závěrečném šetření dané PLO.

Ing. Tomáš Dohnanský (SVOL): druhová skladba souvisí s vlastnickou strukturou (zejména pro drobné vlastníky vylišit v CHS 43 a 45 PT DZP pro kalamitní holiny – březové porosty. Je to i požadavek většího vlastníka lesa v oblasti.

Ad 8: Závěr

Základní šetření nepředjímá výsledky, které budou posuzovány při závěrečném šetření. V procesu zpracování OPRL 2 budou výchozí představy (připomínky a parametry projednané základním šetřením) potvrzeny, případně upraveny na základě výsledků v analytické části OPRL 2.

I. Účastníci jednání základního šetření přijali připravené podklady (viz přílohy)

V průběhu jednání byly prodiskutovány podmínky a podrobnosti pro zpracování oblastního plánu rozvoje lesů v dané přírodní lesní oblasti. Práce budou vyhotoveny podle metodiky a pracovních postupů pro zpracování oblastních plánů rozvoje lesů garantovaných ÚHÚL a podle závěrů z tohoto jednání.

II. Organizace prací a termín předložení ke schválení

Práce proběhnou v letech 2022–2024 tak, aby v druhé polovině roku 2024 bylo možno uskutečnit závěrečné šetření pro předmětnou PLO.

III. Rámcový obsah OPRL 2

a. **Textová část** se dělí na: všeobecnou, analytickou a sumární.

Koncept RSH bude upraven oproti OPRL 1, aby lépe vyhovoval aktuálně řešeným problémům – bezpečná produkce lesů, úprava CDS a uplatnění moderních postupů pěstování lesů.

Všeobecná – obsahuje tato základní témata:

1. Vyhotovení OPRL a vymezení hranic
2. Historie obhospodařování lesa
3. Přírodní podmínky

Analytická – obsahuje tato základní témata:

1. Základní charakteristiky lesů
2. Lesnická typologie
3. Ochrana lesů
4. Dopravní zpřístupnění
5. Funkční potenciály lesů
6. Deklarované funkce lesů
7. Informace o kategorizaci lesů

Sumární – obsahuje tato základní témata:

1. Shrnutí hlavních výstupů
2. Diferenciace a limity hospodaření
3. Návrh opatření v PLO
4. Rámcové směrnice hospodaření
5. Dopady doporučených opatření
6. Shrnutí
7. Technická zpráva

b. **Mapová dokumentace** – bude zpracována jen v digitální formě pro mapovací měřítko 1 : 10 000 a prezentovaná v souvislém zobrazení na mapovém portálu ÚHÚL. Tisknout se budou jen ukázky v minimálním rozsahu (pro názornost).

1. Přehledová mapa
2. Typologická mapa
3. Mapa lesních vegetačních stupňů
4. Mapa cílového hospodaření (CHS)
5. Mapa dlouhodobých opatření ochrany lesa
6. Mapa deklarovaných funkcí
7. Mapa funkčního potenciálu
8. Dopravní mapa
9. Mapa provozních souborů
10. Mapa potenciálního ohrožení smrkových porostů klimatickou změnou

Ing. Martin Gabzdyl, Ph.D., (MZe) uzavřel jednání ve 12:15 hodin.

V Brandýse nad Labem dne 21. 6. 2022.

Protokol zapsali: Ing. Vratislav Mansfeld, Ph.D., Ing. Vítězslav Krystýn

Zápis verifikoval: Ing. Martin Gabzdyl, Ph.D.